

KRITÉRIA HODNOCENÍ PROFILOVÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

zkušební období: jaro 2026 a podzim 2026

Obsah

1	Obory vzdělávání.....	- 3 -
2	Písemná práce	- 4 -
3	Ústní zkouška.....	- 5 -
4	Struktura ústní zkoušky.....	- 6 -
5	Záznamový arch pro hodnocení ústní zkoušky	- 7 -
6	Hodnocení maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury	- 8 -

1 Obory vzdělávání

79-41-K/81 Gymnázium osmileté

79-41-K/41 Gymnázium čtyřleté

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

63-41-M/02 Obchodní akademie

Profilová maturitní zkouška z českého jazyka a literatury má charakter komplexní zkoušky a skládá ze dvou částí, z písemné práce a z ústní zkoušky. Žák úspěšně vykoná komplexní zkoušku složením obou dílčích zkoušek – **písemné práce a ústní zkoušky**. Pokud žák nevykoná některou ze zkoušek, koná právě tuto zkoušku v nejbližším náhradním (opravném) termínu.

Výsledná známka na maturitním vysvědčení z českého jazyka a literatury je tvořena ze 40 % hodnocením písemné části maturitní zkoušky a z 60 % hodnocením ústní části maturitní zkoušky.

Hranice úspěšnosti složení maturitní zkoušky je 44 %.

2 Písemná práce

Dílčí zkouška konaná formou písemné práce ze zkušebního předmětu Český jazyk a literatura (ČJL) je hodnocena podle tří základních kritérií, resp. šesti dílčích kritérií:

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií

- 1A téma, obsah
- 1B komunikační situace, slohový útvar

2. Funkční užití jazykových prostředků

- 2A pravopis, tvarosloví a slovotvorba
- 2B lexikum

3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu

- 3A větná syntax, textová koheze
- 3B nadvětná syntax, koherence textu

Každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0–5. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 30. **Minimální počet bodů je 13.**

Písemná práce se závazně hodnotí **0 body**, pokud text splňuje alespoň jednu z těchto charakteristik:

- **písemná práce nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1A:** text se prokazatelně nevztahuje k zadanému tématu, reflektuje zcela jiné téma;
- **písemná práce nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1B:** text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace;
- **písemná práce nesplňuje požadavky na stanovený minimální rozsah:** text nesplňuje požadovaný rozsah slov (tj. 250 slov), a to ani v rámci stanovené tolerance (minus 50 slov).

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení.

3 Ústní zkouška

Dílčí zkouška konaná formou ústní ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura je hodnocena podle tří následujících kritérií:

1. Charakteristika uměleckého textu

V rámci kritéria charakteristika uměleckého textu je žák hodnocen ve 3 dílčích kritériích (I.–III. část a literárněhistorický kontext), za každé z nich může žák získat 9 bodů, celkem tedy **maximálně 36 bodů**.

Analýza uměleckého textu

- I. část: téma a motiv, časoprostor, kompoziční výstavba, literární druh a žánr
- II. část: vypravěč / lyrický subjekt, postava, způsob vyprávění, typy promluv, veršová výstavba
- III. část: jazykové prostředky

Literárněhistorický kontext

2. Charakteristika neuměleckého textu

Neumělecký text se hodnotí jako celek, za celé toto kritérium může být žák hodnocen **maximálně 9 body**.

3. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

Kvalita žakovy výpovědi se posuzuje v jednotlivých částech ústní zkoušky a podílí se tak na celkovém bodovém hodnocení v jednotlivých kritériích.

Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0 – (1–3) – (4–6) – (7–9).

Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 45.

Pro kritérium *charakteristika uměleckého textu* platí tyto **vnitřní podmínky hodnocení**:

- Za celé kritérium musí žák získat alespoň 12 bodů. Pokud získá méně než 12 bodů, je za ústní zkoušku celkově hodnocen 0 body.
- Za analýzu uměleckého textu (I.–III. část) musí žák získat alespoň 9 bodů. Pokud získá méně než 9 bodů, je za ústní zkoušku celkově hodnocen 0 body.

Hodnocení kritéria *výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury* se vztahuje k výkonu žáka v průběhu celé zkoušky.

4 Struktura ústní zkoušky

1. Charakteristika uměleckého textu

kritérium	dílčí část	ověřované vědomosti a dovednosti
analýza uměleckého textu	I. část	<ul style="list-style-type: none"> zasadit výňatek do kontextu celého díla; tvrzení zdůvodnit postihnout téma výňatku analyzovat čas a prostor díla určit literární druh a žánr díla
	II. část	<ul style="list-style-type: none"> analyzovat roli vypravěče charakterizovat hlavní postavu uvést typy promluv a určit charakter promluvy ve výňatku
	III. část	<ul style="list-style-type: none"> charakterizovat jazykové prostředky a jejich funkci ve výňatku určit tropy a figury a jejich funkci ve výňatku
Literárněhistorický kontext		<ul style="list-style-type: none"> zasadit dílo do kontextu autorovy tvorby zasadit dílo do kontextu světové/české literatury

2. Charakteristika neuměleckého textu

kritérium	ověřované vědomosti a dovednosti
analýza neuměleckého textu	<ul style="list-style-type: none"> posoudit souvislost mezi výňatky postihnout hlavní myšlenku textu podstatné a nepodstatné informace interpretovat různé možné pochopení textu charakterizovat komunikační situaci, možného adresáta určit funkční styl; tvrzení zdůvodnit určit dominantní slohový postup; tvrzení zdůvodnit charakterizovat kompozici textu charakterizovat jazykové prostředky a jejich funkci ve výňatku

5 Záznamový arch pro hodnocení ústní zkoušky

Jméno žáka	
Pracovní list	

1. Charakteristika uměleckého textu

kritérium	díličí část	ověřované vědomosti a dovednosti	body
analýza uměleckého textu	I. část	<ul style="list-style-type: none"> zasadit výňatek do kontextu celého díla; tvrzení zdůvodnit postihnout téma výňatku analyzovat čas a prostor díla určit literární druh a žánr díla 	
	II. část	<ul style="list-style-type: none"> analyzovat roli vypravěče charakterizovat hlavní postavu uvést typy promluv a určit charakter promluvy ve výňatku 	
	III. část	<ul style="list-style-type: none"> charakterizovat jazykové prostředky a jejich funkci ve výňatku určit tropy a figury a jejich funkci ve výňatku 	
Literárněhistorický kontext		<ul style="list-style-type: none"> zasadit dílo do kontextu autorovy tvorby zasadit dílo do kontextu světové/české literatury 	

2. Charakteristika neuměleckého textu

kritérium	ověřované vědomosti a dovednosti	body
analýza neuměleckého textu	<ul style="list-style-type: none"> posoudit souvislost mezi výňatky postihnout hlavní myšlenku textu podstatné a nepodstatné informace interpretovat různé možné pochopení textu charakterizovat komunikační situaci, možného adresáta určit funkční styl; tvrzení zdůvodnit určit dominantní slohový postup; tvrzení zdůvodnit charakterizovat kompozici textu charakterizovat jazykové prostředky a jejich funkci ve výňatku 	

Vnitřní podmínka	splněna
Za charakteristiku uměleckého textu celkem alespoň 12 bodů	
Za I. – III. (charakteristika uměleckého textu) alespoň 9 bodů	

Souhrn bodů	
Charakteristika uměleckého textu	
Charakteristika neuměleckého textu	
CELKEM	

6 Hodnocení maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

Písemná práce (max. 30 b.)	Ústní zkouška (max. 45 b.)	Celkem	Přepočítání na procenta	Známka
30–27 b.	45–40 b.	75–66 b.	100–88 %	1
26–23 b.	39–34 b.	65–56 b.	87–74 %	2
22–18 b.	33–27 b.	55–44 b.	73–59 %	3
17–13 b.	26–21 b.	43–33 b.	58–44 %	4
12–0 b.	20–0 b.	32–0 b.	43–0 %	5

Písemná práce tvoří 40 % celkové známky, ústní zkouška pak 60 % celkové známky. Žák může získat maximálně 75 bodů. Převod bodů na procenta:

3 body = 4 %

6 bodů = 8 %

9 bodů = 12 %

12 bodů = 16 %

15 bodů = 20 %

...

75 bodů = 100 %

Hodnocení žáků s PUP

Při hodnocení výsledků zkoušek žáků s PUP (přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání MZ) budou zohledněna všechna doporučení daného školského poradenského zařízení. Údaje z doporučení budou orgánům zajišťujícím MZ zpřístupněny dle zákona č.561/2004 Sb. v platném znění.